

СТВАРЭННЕ СУЧАСНАЙ ЗАКАНАДАЎЧАЙ БАЗЫ ДЛЯ ЗАБЕСПЯЧЭННЯ ПАСПЯХОВАГА САЦЫЯЛЬНА-ЭКАНАМІЧНАГА РАЗВІЦЦЯ КРАІНЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

7 кастрычніка 2016 года плануецца сустрэча Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандра Рыгоравіча Лукашэнка з членамі Савета Рэспублікі і дэпутатамі Палаты прадстаўнікоў пятага і зноў абранага шостага скліканняў Парламенту. Несумненна, гэта будзе знакавае мерапрыемства для ўдакладнення прыярытэтаў работы Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь на наступныя чатыры гады.

Аб некаторых выніках работы Савета Рэспублікі пятага склікання

Мы адобрылі **414 законаў, у тым ліку ратыфікавалі 207 міжнародных дагавораў, прынялі да ведама 23 дэкрэты Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.**

Большая частка разгледжаных нарматыўных прававых актаў накіравана на забеспячэнне росту эканамічнага патэнцыялу краіны. Сярод іх — законы «Аб інвестыцыях», «Аб канцэсіях», «Аб бухгалтарскім ўліку і справаздачнасці», «Аб аўдытарскай дзейнасці», «Аб супрацьдзеянні манапалістычнай дзейнасці і развіцці канкурэнцыі», «Аб рынку каштоўных папер», «Аб дзяржаўна-прыватным партнёрстве» і інш.

40 прынятых законаў ствараюць адпаведную прававую базу для сацыяльнай сферы.

Прыняты законы аб Ваеннай дактрыне Рэспублікі Беларусь, аб ваенным становішчы, аб Дзяржаўнай мяжы Рэспублікі Беларусь.

Работа Савета Рэспублікі ў мінулым перыядзе была шматграннай і не зводзілася толькі да законатворчасці. **Пытанні павышэння эфектыўнасці дзейнасці органаў мясцовага самакіравання былі прадметам пастаяннай увагі Савета Рэспублікі.**

На працягу склікання **Саветам па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання праведзена 11 пасяджэнняў, 9 семінараў, 22 практычных заняткі** са старшынямі Саветаў дэпутатаў пярвічнага тэрытарыяльнага ўзроўню, дзе разгледжана шырокае кола пытанняў і прыняты актуальныя рашэнні па павышэнні эканамічнага патэнцыялу рэгіёнаў, паляпшэнні прадпрыемстваў асяроддзя, прыцягненні інвестыцый і дадатковых даходаў у бюджэт, забеспячэнні занятасці грамадзян і стварэнні новых працоўных месцаў, уключэнні ў гаспадарчы абарот маёмасці, якая не выкарыстоўваецца або выкарыстоўваецца неэфектыўна, добраўпарадкаванні населеных пунктаў і навадзённі парадку на зямлі і інш.

У якасці **найбольш важных вынікаў работы Савета па ўзаемадзеянні органаў мясцовага самакіравання** можна назваць унясенне прапановы па ўдасканаленні заканадаўчых актаў. Так, у прыватнасці, унесены змяненні і дапаўненні:

ва ўказы Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 14 студзеня 2014 г. № 26 «Аб мерах па ўдасканаленні будаўнічай дзейнасці» і ад 27 снежня 2007 г. № 667 «Аб адабранні і прадастаўленні зямельных участкаў» — па пытаннях эфектыўнага выкарыстання сродкаў, атрыманых на аўкцыёнах арэнды або продажу зямельных участкаў;

Указ Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 17 сакавіка 2014 г. № 128 — па пытаннях адміністрацыйна-тэрытарыяльнага ўпарадкавання;

Закон «Аб унясенні дапаўненняў і змяненняў у некаторыя законы Рэспублікі Беларусь па пытаннях мясцовага кіравання і самакіравання».

Акрамя таго, прапановы СУОМС па ўдасканаленні практыкі прыёму ў сельскагаспадарчы навуцальнай ўстановы ўлічаны ва Указе Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь ад 28 ліпеня 2013 года № 334.

Выпрацаваныя прапановы і рэкамендацыі выкарыстоўваюцца органамі мясцовага кіравання і самакіравання ў практычнай дзейнасці.

Мы запусцілі ў работу новы праект — мніторынгавыя групы пры Саветах дэпутатаў абласнога і базавага тэрытарыяльных узроўняў. Пакуль рана казаць пра вынікі — работы яшчэ вельмі шмат. Некалькі павысілася эфектыўнасць рэгіянальных сходаў дэпутатаў мясцовых Саветаў дэпутатаў. У маі—жніўні 2016 года яны прайшлі паўсюдна з удзелам членаў Савета Рэспублікі. Адбыўся адкрыты дыялог заканадаўчай і выканаўчай галін улады, органаў тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання і насельніцтва. Удзельнікі сходаў вынікі ацэньваюць станоўча. Людзі выказвалі прапановы, ацэнкі, часам не вельмі прыемныя. Добра, што адразу на сходах, як правіла, прымаліся неабходныя рашэнні. Вядома, не ўсюды. Прынцып прамога дзеяння мясцовай улады і народа, сістэмнай работы. Але зачыні створаны, гэта абнадзейвае і нацэльвае на эфектыўны вынік. Праблем больш чым дастаткова: стварэнне новых працоўных месцаў, пераадоленне бюракратызму, аб'якавасці. Саветы дэпутатаў, я лічу, павінны актыўна садзейнічаць спрашчэнню дазвольных працэдур у сферы занятасці. Мы гэтую тэму абмяркоўвалі са старшынямі Брэсцкага і Магілёўскага абласных Саветаў дэпутатаў Ашманцавым Сяргеем Дзмітрыевічам і Ісачэнкам Анатолем Міхайлавічам, у Сакратарыяце Савета Рэспублікі, з навукоўцамі, МПЗ. Праблемы простага чалавека, яго работа, умовы працы і побыту — галоўны клопат Саветаў дэпутатаў і членаў Савета Рэспублікі. Давайце больш актыўна вырашаць гэтыя задачы.

Кіраўніцтва, члены Савета Рэспублікі, старшыні пастаянных камісій, работнікі Сакратарыята выконвалі шэраг важных канкрэтных даручэнняў па эканамічных, сацыяльных праектах і міжнародных мерапрыемствах, удзельнічалі ў грамадска-палітычным жыцці краіны. Усё гэта дазваляе Савету Рэспублікі як палаце тэрытарыяльнага прадстаўніцтва паўней валодаць становішчам спраў на месцах і ўлічваць гэта ў сваёй дзейнасці.

Паважаныя калегі!
Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь **на сістэмнай аснове ўключыўся ў работу па рэалізацыі Асноўных палажэнняў Праграмы сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2016—2020 гады**, адобраных пятым Усебеларускім народным сходам.

24 жніўня 2016 г. адбылося пашыранае пасяджэнне Прэзідыума Савета Рэспублікі, прысвечанае задачам Савета Рэспублікі па рэалізацыі прыярытэтных напрамкаў сацыяльна-эканамічнага развіцця нашай краіны (інвестыцыі, занятасць, экспарт, інфарматызацыя, моладзь) на сучасным этапе. Прыняты адпаведныя рашэнні.

У Саваце Рэспублікі **распрацаваны прыкладны пералік з 129 праектаў заканадаўчых актаў**, прыняцце якіх дазволіць рэалізаваць задачы, пастаўленыя Прэзідэнтам Рэспублікі Беларусь і пятым Усебеларускім народным сходам, **сістэматызаваць заканадаўчую базу** і стварыць неабходныя правыя ўмовы для эфектыўнага развіцця Рэспублікі Беларусь.

Завяршаецца ў нас работа над падрыхтоўкай прапановы па стварэнні дадатковых умоў для развіцця малага і сярэдняга бізнесу. Нас турбуе тое, што колькасць занятых у эканоміцы скарачаецца. За апошнія паўгода сярэдняспісачная колькасць работнікаў па відах эканамічнай дзейнасці паменшылася на 80 тыс. чалавек (на 2,8 працэнта).

Паважаныя члены Савета Рэспублікі!
У ходзе гэтай сесіі нам **трэба будзе разгледзець рэспубліканскі бюджэт на 2017 год**, папраўкі ў Падатковы кодэкс Рэспублікі Беларусь, а таксама бюджэты двух пазабюджэтных дзяржаўных фондаў. Дакументы старанна вывучаліся ў Пастаяннай камісіі па эканоміцы, бюджэце і фінансах, разглядаліся на пасяджэннях Прэзідыума Савета Рэспублікі і нарадах. Хачу падзякаваць усім членам Савета Рэспублікі за ўдзел у гэтай рабоце, асабліва адзначу старшыню Пастаяннай камісіі па эканоміцы, бюджэце і фінансах Панцюхова Уладзіміра Іванавіча, намеснікаў старшыні Пастаяннай камісіі Мароза Аляксандра Іванавіча і Последнюю Тамару Іванавічу, намесніка Старшыні Савета Рэспублікі Русецака Анатоля Максімавіча.

Усяго на дванаццатай сесіі плануецца разгледзець больш за 20 законапраектаў.

Паважаныя члены Савета Рэспублікі!

У мэтах выканання даручэння Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь Аляксандра Рыгоравіча Лукашэнка і Прэзідэнта Расійскай Федэрацыі Уладзіміра Уладзіміравіча Пуціна, дадзенага імі на трэцім Форуме рэгіёнаў Беларусі і Расіі, **пачалася канкрэтная работа з Саветам Федэрацыі Федэральнага Сходу Расійскай Федэрацыі па ўкараненні на ўзроўні Саветаў дэпутатаў новых формаў супрацоўніцтва рэгіёнаў нашых краін.**

У жніўні ў Магілёве Саветамі дэпутатаў Магілёўскай і Бранскай абласцей праведзены такія мерапрыемствы. Брэсцкі абласны Савет дэпутатаў сумесна з калегамі з Ленінградскай вобласці таксама адпрацаваў шэраг праектаў.

Што пры гэтым галоўнае? Саветы дэпутатаў пачалі займацца не толькі сацыякультурнымі сумеснымі мерапрыемствамі. Увага сканцэнтравана на заключэнні гаспадарчых дагавораў, кантрактаў, стварэнні сумесных прадпрыемстваў. Абмяркоўваюцца прадметныя праекты ў адукацыі, мясцовым самакіраванні.

Абласным і Мінскаму гарадскому Саветам дэпутатаў просьба актывізаваць дадзёную работу, пры гэтым неабходна разумець, што ў яе цэнтры — пытанні эканамічнага супрацоўніцтва, уключэння ў гэты працэс моладзі.

У міжсесійны перыяд мы актыўна працавалі па нарошчванні супрацоўніцтва з парламентамі Францыі, Польшчы, Індыі. Неабходна больш інтэнсіўна ўзаемадзеінічаць з Усекітайскім сходам народных прадстаўнікоў, Бундэстагам Германіі. Рэзервы для гэтага ёсць.

Рэспубліка Беларусь у наступным годзе пачынае старшынстваваць у Цэнтральнаеўрапейскай ініцыятыве, у нас пройдзе шэраг мерапрыемстваў высокага ўзроўню, у тым ліку і парламенцкіх. Таксама ў ліпені 2017 г. у Мінску адбудзецца маштабнае мерапрыемства — 26-я штогадовая сесія ПА АБСЕ. Падрыхтоўка да гэтых важных падзей у Парламенце ўжо пачалася. Мы павінны не толькі годна правесці іх, але і выступіць з ініцыятывамі, накіраванымі на ўмацаванне міжпарламенцкага дыялогу ў рамках гэтых міжнародных арганізацый.

Дзякуй за ўвагу.

У ЦЭНТРЫ ЎВАГІ — БЮДЖЭТНАЯ ПАЛІТЫКА

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У цэлым праект галоўнага фінансавага дакумента носіць рэалістычны і збалансаваны характар, стварае неабходныя ўмовы для вырашэння задач па развіцці нацыянальнай эканомікі і выкананні сацыяльных абавязальстваў дзяржавы. Нягледзячы на жорсткія патрабаванні да расходвання дзяржаўных сродкаў, бюджэт прадугледжвае меры, накіраваныя на павелічэнне выдаткаў на ахову здароўя, адукацыю і навуку. Прадугледжаны сродкі на выплату мацярынскага капіталу. Усё гэта, у канчатковым выніку, інвестыцыі ў чалавечы патэнцыял — галоўны набытак нашай краіны.

Сур'ёзная ўвага ў ходзе сесіі будзе ўдзелена маладому пакаленню. Карэкціроўка Закона «Аб асновах дзяржаўнай маладзёжнай палітыкі» дасць магчымасць удасканаліць сістэму грамадзянскага і патрыятычнага выхавання, паслужыць развіццю інавацыйнай актыўнасці маладых, актывізацыі будатрадаўскага і валанцёрскага руху. Асабліва ўвага ў праекце надаецца рэалізацыі асноўных палажэнняў маладзёжнай кадровай палітыкі.

Гаворачы аб іншых пытаннях парадку дня, трэба вылучыць праект новага Кодэкса аб судаўладкаванні і статусе суддзяў. З улікам нашых абавязальстваў у рамках ЕАЭС трэба будзе разгледзець шэраг законапраектаў у эканамічнай сферы. З міжнародных дагавораў, якія мы плануем ратыфікаваць, найбольшую цікавасць у грамадстве, несумненна, выкліча Канвенцыя аб правах інвалідаў. Яе ратыфікацыя створыць дадатковыя гарантыі паўнаважнага ўключэння гэтай катэгорыі нашых грамадзян ва ўсе сферы грамадскага жыцця.

Такім чынам, з закрыццём сесіі ўсе планы па прыняцці найбольш значных праектаў будуць выкананы. Новае скліканне зможа аператыўна разабрацца ў спецыфіцы законатворчасці і прыступіць да вырашэння пастаўленых перад ім задач.

Добрую аснову для далейшай работы мы пакідаем нашым наступнікам і ў плане рэалізацыі даручэнняў Прэзідэнта аб павышэнні міжнароднай ролі Парламенту. Акрамя напрацовак на пляцоўках, дзе мы ўзаемадзеінічаем з нашымі стратэгічнымі партнёрамі па Саюзнай дзяржаве, СНД, АДКБ, у нас ёсць і канкрэтыя вынікі працоўнага нацыянальнага інтарэсаў на далёкай дузе міжнароднага супрацоўніцтва. Літаральна нядаўна мы атрымалі афіцыйнае пацвярджэнне прадастаўлення Нацыянальнаму сходу Рэспублікі Беларусь статусу пастаяннага назіральніка ў Лацінаамерыканскім парламенце.

Істотна палепшыліся нашы адносіны з заходнімі калегамі. У ліпені прынята рашэнне аб правядзенні летам 2017 года ў Мінску 26-й сесіі ПА АБСЕ. Актывізаваўся двухбаковы дыялог па лініі груп дружбы з парламентамі В'етнама, Францыі, Японіі. У жніўні ў Палаце прадстаўнікоў адбылася грунтоўная размова з віцэ-маршалам Сейма Рэспублікі Польшча, які дазваляе нам вывесці наша міжпарламенцкае супрацоўніцтва на якасна новы ўзровень.

Мы прынялі ўдзел у сустрэчы спікераў парламентаў краін Цэнтральна-Усходняй Еўропы, 25-й Парламенцкай канферэнцыі Балтыйскага мора. У пачатку кастрычніка чакаецца візіт германска-беларускай парламенцкай групы Бундэстага. Словам, работа зроблена вялікая, і шчыльнасць міжнароднай праграмы Палаты прадстаўнікоў будзе толькі ўзрастаць.

Тое ж самае можна сказаць і аб рабоце ў выбарчых акругах. У міжсесійны перыяд дэпутаты актыўна мелі зносіны з насельніцтвам, працоўнымі калектывамі, тлумачылі курс, адобраны пятым Усебеларускім народным сходам, важнасць для краіны правядзення парламенцкай выбарчай кампаніі.

Выбары прайшлі спакойна, арганізавана, у поўнай адпаведнасці з нацыянальным заканадаўствам. Гэта яшчэ раз пераканаўча прадеманстравала высокі ўзровень палітычнай культуры беларускага грамадства, адзінства народа і тую ступень падтрымкі, якую людзі аказваюць палітыцы, якую праводзіць дзяржава.

Карыстаючыся выпадкам, хачу павіншаваць нашых калег-дэпутатаў, якія працягнуць сваю работу ў абноўленай Палаце прадстаўнікоў. Упэўнены, што яны змогуць забяспечыць пераемнасць, апраўдаюць давер сваіх выбаршчыкаў і будуць актыўна працаваць на карысць нашай Радзімы.

■ Парламенцкі дзённік

Выдаткі — на ўзроўні бягучага года

На першым пасяджэнні дзясятай сесіі ніжняй палаты парламента пятага склікання дэпутаты прынялі ажно **19 законапраектаў, якія закранаюць самыя розныя сферы жыцця грамадства. Але, як бы там ні было, галоўным падчас заключнай сесіі з'яўляецца пакет бюджэтных законапраектаў.**

ПРАПАНОВЫ ЎЛІЧАНЫ

Гаворачы пра гэта, Людміла ДАБРЫНІНА, старшыня Пастаяннай

камісіі Палаты прадстаўнікоў па бюджэце і фінансах, падкрэсліла:

— Ужо склалася практыка, калі скліканне завяршае сваю работу прыняццем праекта закона аб рэспубліканскім бюджэце на чарговы фінансавы год. Важна, што пытанні, якія хвалілі дэпутатаў, знайшлі вырашэнне. Асобныя з іх ужо ўлічаны ў праекце закона аб рэспубліканскім бюджэце на 2017 год, а некаторыя прапановы яшчэ будуць дапрацоўвацца.

На думку Людмілы Дабрынінай, істотна тое, што падыход для фар-

міравання бюджэту на наступны год быў вельмі ўзважаны, грунтоўны.

— Калі казаць пра фарміраванне даходнай часткі бюджэту, то трэба адзначыць устойлівасць, стабільнасць, захавана структура і колькасць падаткаў, — сказала парламентарый. — Калі казаць пра выдаткі бюджэту, то гэта частка захавана практычна на тым жа ўзроўні, што і ў 2016 годзе. Тое, што тычыцца першачарговых плацяжоў — зароботнай платы, пенсій, дапамог, харчавання, медыкаментуў, камунальных плацяжоў, то, натуральна, гэта асноўная задача, і гэтыя выдаткі

будуць забяспечаны ў поўным аб'ёме. Бюджэт будзе змяняцца. Будзе рост паступленняў, адпаведна, будзе рост і выдаткаў.

НОВАЕ СУДЗЕЙСКАЕ ПРЫЗНАЧЭННЕ

Члены Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу далі згоду на прызначэнне Прэзідэнтам Беларусі новага суддзі Вярхоўнага Суда — Андрэя Кавальчука. Адпаведнае рашэнне сенатары прынялі падчас адкрыцця дванаццатай сесіі пятага склікання верхняй палаты беларускага парламента.

Пасля пасяджэння адбылася сустрэча парламентарыяў з членамі Урада і праўлення Нацыянальнага банка. На ёй паведамлялася аб праектах прагнозу сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь на наступны год і на перыяд да 2020-га, а таксама аб асноўных палажэннях грашова-кредытнай палітыкі краіны на 2017 год.

Надзея ЮШКЕВІЧ,
yushkevich@zviazda.by,
Вераніка ПУСТАВІТ,
pustavit@zviazda.by